

e-Bubbels uit Filosofenfontein

Pinkstaren

9 juni 2023

Voorwoord

Beste lezers,

“Kom Schepper Geest daal tot ons neer (...). Gij zijt de grote Trooster in de tijd, de bron waaruit het leven springt, het liefdevuur dat ons doordringt.” Dankzij een voor ons onbekende meester blijft de rode kleur van het Pinkstervuur nagloeien in deze editie.

Graag jouw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor 6 augustus 2023 naar info@filosofenfontein.be.

Veel leesplezier,
Marie-Josée en Jacqueline

Inhoudstafel met links

Voorwoord	2
Inhoudstafel met links	2
Info van de FF-gemeenschap	3
Fonteinfeest op zaterdag 2 september	3
Een feestelijke zangnamiddag	3
Inspiratienamiddag rond klimaatrechtvaardigheid i.s.m. SPES op 23 september	3
Kerkberaad rond de toekomst van Filosofenfontein - zondag 24 september	4
De Wereldgroep in actie: klimaatrechtvaardigheid als rode draad	4
Space for Grace-project	6
Actualiteitscafé 22 mei 2023 ‘Hoe geurt je geld?’ - verslag	6
Mijmeringen van kapelgangers	7
De ezel in de put	7
e-Kaarsje	8
Op e-Pero bij	10
Gods volk onderweg: even geduld a.u.b.	11
Informatie en interessante weetjes	12
De oude stedelijke culturen in de tijd van Abraham	12
Boekbespreking: Leven met onze doden - Delphine Horvilleur	18
Amnesty International - dank van de Schrijfmarathon-organisatoren	19
De H Geest brengt leven in de brouwerij	19
Preekcursus 2023-2024	21
Expo TRIBUS	22
20 km door Brussel 2023	23
En tot slot	24

Info van de FF-gemeenschap

Fonteinfeest op zaterdag 2 september

door de kerngroep Sabine, Ides, Jacqueline, Frank en Marcel

Ons jaarlijks Fonteinfeest gaat door op zaterdag 2 september met alle klassiekers op het programma zoals een wandeling, buffet en een ludiek avondfeest. Maar ditmaal willen we extra aandacht vragen voor klimaatrechtvaardigheid: het jaarthema van de Wereldgroep, dat onze activiteiten kleurt zoals aangegeven in volgend preliminair programma:

15.00 uur-17.00 uur: Natuurwandeling in Heverlee bos met Louis De Smet (broer van Jan) als onze natuurgids en als thema 'Mogelijke acties om het bos klimaatbestendig te maken'.

18.00 uur-19.30 uur: Feestelijk buffet met een gevarieerde keuze aan vegetarische en andere gerechten. Wie ervaring heeft met vegetarische bereidingen en graag kookt, mag contact opnemen met Marie-Josée (maria.janssens@kuleuven.be) of met de kerngroep!

19.30 uur-21.00 uur: Spetterende quiz met enkele doordenkertjes rond klimaatrechtvaardigheid. De regie ervan is in handen van Frank Cuypers.

21.00 uur-22.00 uur: Opruimen, afwassen ... en naar huis: Vele handen maken het werk licht! Iedereen welkom!! Meer nieuws en de mogelijkheid om in te schrijven volgen later.

Terug naar inhoudstafel

Een feestelijke zangnamiddag

door Ides Nicaise

Op een nog nader te bepalen datum laat Arnout Malfliet het orgel gloriëren, en zingen wij onder leiding van Geert Craps. Een gelegenheid voor onze vrienden om kennis te maken met een paar liederen uit het repertorium van Filosofenfontein. In deze sessie vieren we ook de onlangs overleden grote inspirator en dichter Huub Oosterhuis. We eindigen met een glaasje.

Terug naar inhoudstafel

Inspiratienamiddag rond klimaatrechtvaardigheid i.s.m. SPES op 23 september

door Sabine Van Huffel namens de Wereldgroep

In samenwerking met SPES organiseert de Wereldgroep een inspiratienamiddag op zaterdag 23 september van 14 uur tot 18 uur in de ontmoetingsruimte van het WZC Annuntiaten Heverlee met daarbij het volgend preliminair programma:

- Opening 'Voedselbos van de Hoop'
Door burgemeester of schepen (nog niet bevestigd), in aanwezigheid ook van de vrijwilligers die meewerkten aan de realisatie van het voedselbos.
Met woordje door SPES, vrijwilligers (nog nader te bepalen) ...
- Receptie
- Projectie van de film 'The Letter', met paus Franciscus, gebaseerd op Laudato Si.

- Panelgesprek met een viertal panelleden (namen worden later meegedeeld), gemodereerd door iemand van de Wereldgroep van Filosofenfontein (naam volgt later).
- Nadien vragen/reflecties uit het publiek
- Afronding

Iedereen welkom!! Meer nieuws en mogelijkheid om in te schrijven volgen later.

Terug naar inhoudstafel

Kerkberaad rond de toekomst van Filosofenfontein - zondag 24 september

door de werkgroep Toekomst van Filosofenfontein

Na onze eerste stand van zaken van de Werkgroep Toekomst van Filosofenfontein op 5 maart (zie ook de e-Bubbels van 7 april), hebben we onze initiële plannen verder uitgewerkt in twee bijkomende vergaderingen. De tijd is rijp om de gemeenschap een aantal concrete voorstellen voor te leggen. We doen dat in ons kerkberaad van zondag 24 september om 11.30 uur, aansluitend op de zondagsviering. Na het overzicht van onze voorstellen is er gelegenheid om vragen te stellen en in gesprek te gaan.

Iedereen welkom!! Meer nieuws volgt later.

Terug naar inhoudstafel

De Wereldgroep in actie: klimaatrechtvaardigheid als rode draad

door Ides Nicaise

Op 16 januari hebben we met een 8-tal mensen uit onze gemeenschap deelgenomen aan de filmavond 'The Letter', georganiseerd door het House of Compassion te Brussel. Deze documentaire vertelt hoe Paus Franciscus mensen uit verschillende continenten samenbracht rond het thema 'klimaatrechtvaardigheid'. De film raakte ons diep. We weten intussen dat het rijke noorden van de aardbol 75% van de broeikasgassen uitstoot, terwijl het arme zuiden 80% van de impact ondergaat. Maar in de film zagen we onder andere de gezichten van jongeren die hun dorp en hun school zagen overspoelen door de stijging van de zeespiegel. Annette zei: "We moeten hier iets mee doen dat impact heeft, niet alleen in eigen kring, maar bij de ganse Leuvense bevolking, en bij die hoge mannen aan de top."

Het deed de Wereldgroep opnieuw in actie schieten. Haar ledenaantal groeide aan tot meer dan 15 leden. Intussen zijn er drie vergaderingen achter de rug en hebben we het thema klimaatrechtvaardigheid als rode draad gekozen voor onze werking van 2023 - en misschien ook van 2024. We hebben gezocht naar mogelijke partners en vonden die onder andere bij Mundia Leuven (het netwerk van kleine en grote mondiale organisaties dat door de Stad Leuven ondersteund wordt), de Universitaire Parochie, ECOStrades (vzw van gepassioneerde individuen die ijveren voor natuurbeheer in publieke ruimten en ecologiebeheer van spoorwegbermen in Vlaanderen; hun voorzitter Wim Timmerman sloot zich intussen aan bij de Wereldgroep), SPES Forum (SPiritualiteit in Economie en Samenleving), en de pas opgerichte Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad. Er staan nog andere organisaties op ons verlangenlijstje ...

Eerder dan één grote actie plannen we een reeks van activiteiten, op maat van verschillende doelpublieken, en aansluitend bij verwante initiatieven. Onze Fifo-invalshoek zal de link met

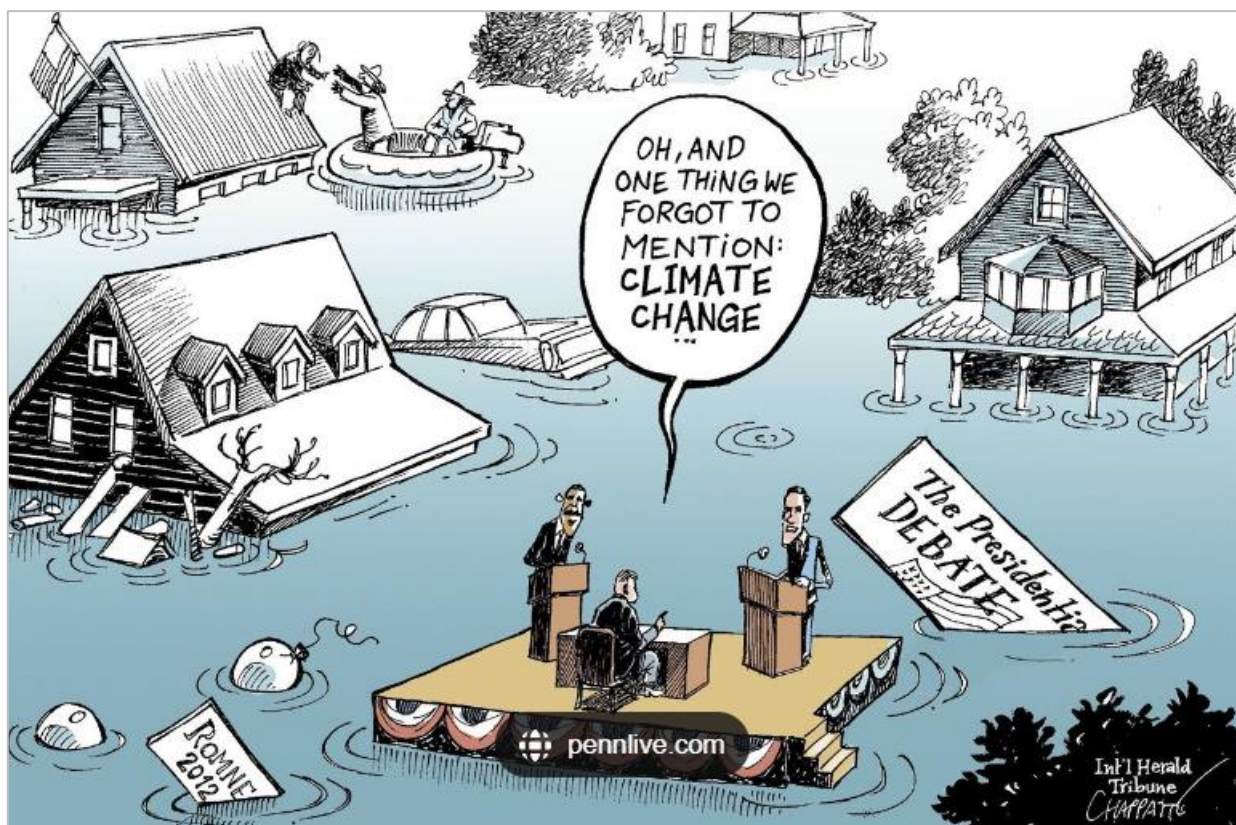
spiritualiteit zijn. Eén activiteit is al voorbij: in het actualiteitscafé van 22 mei over de geur van ons geld (zie het verslag verder in dit nummer) werd specifiek ingezoomd op klimaatrechtvaardigheid in de investeringen van de Belgische banken. Voorlopig staan nog volgende activiteiten op het menu (je mag ze al in potlood in je agenda zetten):

- Een themaviering over spiritualiteit en klimaatrechtvaardigheid op zondag 2 juli, met onder andere een reflectie over de encycliek Laudato Si, en een vervolgviering op zondag 6 augustus.
- Het Fonteinfeest op 2 september (zie hoger in dit nummer) wordt ook gekleurd met klimaatrechtvaardigheid: tijdens de natuurwandeling zal onze gids ingaan op het belang van biodiversiteit voor het ecologisch evenwicht. Voor het buffet zoeken we vrijwilligers die ervaring hebben met vegetarische bereidingen en graag helpen bij het koken. Wie voelt zich geroepen? Meld je aan bij Marie-Josée of bij de kerngroep a.u.b.!
- Op 23 september sluiten we aan bij de Inspiratienamiddag die door SPES Forum georganiseerd wordt in het auditorium van het WZC Annuntiaten (zie hoger in dit nummer). De aanleiding is de officiële opening van het 'Voedselbos van de Hoop'. Er zullen een paar toespraken zijn, een debat en een kleine receptie. Ook de reeds vermelde film 'The Letter' zal er vertoond worden.

Diezelfde film zal nog eens vertoond worden i.s.m. de Universitaire Parochie later in het najaar. Er zitten nog een paar andere actualiteitscafés in de pijplijn rond verwante thema's, alsook andere acties voor een ruimer publiek: daarover vernemen jullie later meer.

Terug naar inhoudstafel

Space for Grace-project

Actualiteitscafé 22 mei 2023 'Hoe geurt je geld?' - verslag

door Ides Nicaise

Het was een geanimeerd en verrijkend gesprek in het Wereldcafé op 22 mei. We hielden niet alleen het ethische gedrag van onze banken tegen het licht, maar ook onze eigen omgang met spaargeld. De lage intrest op spaarboekjes kwam ook wel even ter sprake, maar de kern van het gesprek ging over de bestemming van beleggingen: hoe duurzaam en rechtvaardig wordt geld geïnvesteerd?

In het eerste deel van de avond maakten we kennis met Lara Sarcinella, een jonge econoom van [Fairfin](#): deze NGO is bijna letterlijk een luis in de pels van de banken, want het gaat om een kleine ploeg (7 mensen) die zowel onderzoek doet als [campagnes](#) voert en druk uitoefent op de overheid. Eén van de lopende campagnes is 'Stop de geldstroom naar nieuwe fossiele brandstoffen': een internationaal aanvaarde noodzakelijke voorwaarde om de klimaatopwarming te beperken. Deze campagne sluit naadloos aan bij het jaarthema van de Wereldgroep van Filosofenfontein (klimaatrechtvaardigheid).

Jammer genoeg zijn er nog meerdere Belgische banken die ongegeneerd investeren in nieuwe boringen. Ieder van ons kan het voor zijn/haar bank snel terugvinden op www.bankwijzer.be: dat is het meest bekende instrument van Fairfin, waarin de banken scores krijgen op allerlei duurzaamheidscriteria (mensenrechten, klimaat, vervuiling, wapenindustrie enz.). Op de website van Fairfin vind je voor verschillende lopende campagnes ook open brieven of modellen van 'klachtenbrieven' die je kan kopiëren, eventueel aanpassen, en met één klik versturen naar het hoofdbestuur van je bank. Het vraagt maar een paar minuten en het werkt, want banken zijn dienstenbedrijven en zijn dus gevoelig voor de publieke opinie. Iets radicaler is veranderen van bank: als vele spaarders het doen naar aanleiding van campagnes, heeft dat ook effect. Wie nog een stap verder wil gaan, kan Fairfin ook financieel steunen, want het is een dwerg in de wereld van het Groot Kapitaal. Tenslotte pleit Fairfin voor 'een ander economisch systeem'. We kunnen daar concrete stappen naartoe zetten door bijvoorbeeld ons spaargeld te beleggen in lokale coöperatieven met een maatschappelijk doel.

Tijdens het tweede deel van de avond kregen we meteen een mooi voorbeeld met [Wooncoop](#), enthousiast voorgesteld door Mariëlle en Rita. Deze coöperatie biedt een alternatief voor de grote commerciële projectontwikkelaars die mikken op maximaal financieel rendement. Wooncoop investeert in kleinschalige woonprojecten (zoals cohousing) aan een redelijke prijs. De aandeelhouders hebben elk één stem, ongeacht de omvang van hun investering; maar wie meer investeert, kan er achteraf goedkoper huren. Aandelen kunnen bovendien samengelegd worden voor een familielid, of overgedragen. De waarde van de aandelen volgt ongeveer de vastgoedindex. De coöperatie neemt alle materiële zorgen van bouwprojecten en onderhoud op zich. Wooncoop heeft momenteel 28 projecten in diverse Vlaamse steden, waaronder ook in Leuven. Naast Wooncoop herinneren we ons van het actua-café in mei vorig jaar ook de cv Valkerij die investeert in huisvesting voor dak- en thuislozen, en de vzw Brughuis die transit-huizen bouwt voor thuisloze jongeren.

Ook het thema 'giften' kwam aan bod, met een voorzet van Jef. Enkele echo's van het gesprek zijn: het vertrouwen in 'vaste waarden' onder de NGO's, giften als blijk van vriendschap, de pro's en contra's van giften aan caritatieve (voedselbanken) versus meer structurele doelen, de afkeer voor campagnes van commerciële fundraisers, doorlopende opdrachten als hulpmiddel om 'system(at)isch' om te gaan met giften ... De tijd was alweer te kort en de inspiratie te groot, toen het Wereldcafé sloot.

Terug naar inhoudstafel

Mijmeringen van kapelgangers

De ezel in de put

naar een oude Joodse parabel

Op een dag viel de ezel van een boer in een put. De ezel was uren aan het balken terwijl de boer probeerde een oplossing te vinden om de ezel uit te put te redden.

Uiteindelijk besloot de boer de put te dempen, want de ezel was toch oud en niet meer de moeite waard om hem eruit te halen.

Hij nodigde al zijn burens uit om te komen helpen. Ze pakten allemaal een schep en begonnen afval en aarde in de put te scheppen. Bij de eerste scheppen wist de ezel niet wat er gebeurde en balkte hevig. Maar tot ieders verbazing was hij opeens stil.

Een paar scheppen later, toen de boer voor het eerst in de put keek, wist hij niet wat hij zag. Met elke schep vuil en aarde die op de rug van de ezel terecht kwam, deed de ezel iets geweldigs ... De ezel schudde bij elke schep vuil en aarde van zich af en kon daarmee telkens een stap omhoog geraken.

Iedereen was verbaasd toen de ezel over de rand van de put kwam, uit de put stapte en blij weg draafde!!

MORAAL van dit verhaal:

In het leven komen we regelmatig in lastige situaties terecht en krijgen we allemaal 'afval' over ons heen. De levenskunst is om dat van ons 'af te schudden' en zo een stap omhoog te zetten. Elk probleem is een trede. We kunnen uit de diepste put komen, door niet te stoppen en niet op te geven!

[Terug naar inhoudstafel](#)

**Als je diep van binnen weet wat je waard bent
en er helemaal voor gaat
- je niet terugtrekt en niet opgeeft -
dan zal je heel wat mensen verbazen.**

(Bob Dylan)

e-Kaarsje

In de nasleep van Hemelvaart en Pinksteren, feesten van hoop, willen wij een kaarsje branden:

- opdat de Geest in vele mensen het vuur van de liefde mag ontsteken om te bouwen aan een betere samenleving vol hoop, vrede, vriendschap en vreugde;
- opdat communicanten en vormelingen mogen gesterkt worden in de overtuiging dat ook heel gewone mensen iets buitengewoons kunnen betekenen;
- opdat leraren en studerende jeugd het nodige vuur mogen ervaren om de examenperiode vol vertrouwen tot een goed einde te brengen.

Heruitzending uitvaart Huub Oosterhuis

door Jacques Perquy

Misschien hebben jullie ook geprobeerd om op 15 april jl. de uitvaart van Huub Oosterhuis in livestream te bekijken en ontgoocheld vastgesteld dat het niet lukte, omwille van de (te) grote belangstelling.

Vrienden signaleerden dat je nog steeds de volledige viering kan bekijken op YouTube. Het is een heel inspirerend gebeuren met mooie liederen uiteraard - waarvan ook enkele voor onze gemeenschap onbekend - en aansprekende getuigenissen en rituelen.

Je vindt de viering op YouTube onder de titel 'Uitvaart en afscheid Huub Oosterhuis (15 april 2023)' of [door te klikken op deze link](#).

Het liturgieboekje van de uitvaart kan je vinden op [de website van het fonds Huub Oosterhuis](#).

Muziektip

aangebracht door Carl Van Deun

'La tendresse' van Bourvil is een nog altijd springlevend liedje van net 60 jaar geleden. Het gaat over tederheid, iets wat velen in onze soms harde wereld moeten missen. Het lied, gezongen door Marie Laforêt kan je beluisteren [door te klikken op deze link](#).

Informatie over Bourvil, de originele tekst in het Frans en de Nederlandse vertaling ervan kan je lezen [door te klikken op deze link](#). Via YouTube kan je wel 45 verschillende versies vinden, allemaal verschillend en uniek. Een lijst hiervan vind je [via deze link](#). Veel luistergenot!

'Troostplek' in het Groot Begijnhof KU Leuven

aangebracht door Jacqueline De Bruyn (foto Jan Hertogen)

Het beeld EXODUS van Willy Peeters werd aangekocht door KU Leuven en heeft een vaste plaats gekregen in het Leuvense Begijnhof (hoek Schapenstraat en Zwartzustersstraat).

In samenwerking met het UZ Leuven wil de KU Leuven deze 'troostplek' inrichten, als een plek waar je kan stilstaan bij kwetsbaarheid, rouw en verlies.

Ze wil aandacht vragen voor de broosheid van het leven, voor hoop en verbondenheid in een omgeving waar wetenschap en kennisverwerving voorop staan.

De KU Leuven koos hiervoor het zeer expressieve beeld EXODUS, van twee omslaande golven, als symbool voor de emotionele beleving van eenieder die geconfronteerd wordt met het verlies van een geliefde.

Mensen vertellen immers wel eens dat het verlies hen lijkt te overspoelen met emoties. De doorgang door de beide golven symboliseert de 'uitweg' uit het verdriet en de doorgang naar een ander en nieuw leven, een nieuwe relatie met de overleden geliefde.

[Terug naar inhoudstafel](#)

Op e-Pero bij ...

Een merkwaardige boom

door Herman Wouters

Deze merkwaardige boom staat op de grens van twee eigendommen. Een stuk behoort nu aan een vriend. Op het andere stuk grond woonde vroeger een vrouw die voortdurend de overhangende takken afknipte waardoor de boom zoveel als mogelijk afstand begon te nemen en zijn stam aanpaste, weg van de vijandigheid.

Een merkwaardig schilderij met stenen

aangebracht door Jacqueline De bruyn

Erzsébet Szilajka gebruikt stenen om zijn kunst uit te drukken. De kunstenaar ziet in de keien een grote rijkdom aan kleuren, vormen ...

Terug naar inhoudstafel

Gods volk onderweg: even geduld a.u.b.

door Frank Cuypers (tekst en foto)

“Maai Mei Niet” is weer voorbij. Na het natte voorjaar en de recente zonnige en warme dagen is er werk aan de winkel in de tuin. Natuurlijk moeten we voor de biodiversiteit wat over hebben maar ik kan me inbeelden dat “Maai Mei Niet” voor sommigen een lange oefening is in geduld.

Wachten en geduld hebben. Gods volk onderweg wordt er al sinds mensenheugenis mee geconfronteerd.

Het volk van Mozes moest 40 jaar geduld hebben en rondlopen in de woestijn vooraleer richting Kanaän te mogen trekken. Er was natuurlijk voor Mozes niet echt een reden om zich te haasten. Hij leefde lang genoeg en werd 120 jaar. Zó lang heeft Simeon wellicht niet moeten wachten, maar toch had ook hij heel wat geduld moeten oefenen want hij was al hoogbejaard vooraleer de Geest hem naar de tempel riep om het kind Jezus te aanschouwen.

Ook in onze tijden blijven wachten en geduld hebben een rode draad langs de wegen van Gods volk. Wij werken ieder jaar 4 adventszondagen naar Kerstmis toe, we zijn 40 dagen onderweg naar Pasen en nog eens 50 naar Pinksteren. Het synodaal proces startte in het najaar van 2021 en zal ten vroegste in 2024 afgerond zijn. En dan is het zelfs nog niet duidelijk waar we na een heel traject terecht zullen komen.

Een traject dat na lang debatteren nu wel schijnt vast te liggen is de Oosterweelverbinding. Dat mag ook wel. De eerste plannen werden al uitgewerkt in 1999, en de werken zouden nu klaar zijn in 2030. Tot dan blijft het wachten of dolen voor wie voorbij Antwerpen wil geraken. Zelfs Lange Wapper had zoveel geduld niet, hij hield het project in 2010 voor bekeken. Ondertussen kunnen de Antwerp-supporters al wel moed putten uit hun kampioentitel. Ze hebben er 66 jaar op moeten wachten.

En nog een voorbeeld: voor Antwerpenaars speelt het zich af op de parking, voor ons is het dichterbij huis: in het weekend moet je al rap 2 uur geduld hebben om te wachten op bus 337 die aan Filosofenfontein passeert. Dat betekent op zondag telkens vroeg opstaan om op tijd in de viering te zijn.

We mogen dus van geluk spreken dat geduld één van de gaven van de Geest is, onze vaste helper. Dat geeft vertrouwen voor het wachten in de toekomst.

Alhoewel. Wordt de Geest niet vaak voorgesteld als een duif? Dan maakt het mij toch wat bezorgd als ik mijn burens op zondagmorgen vaak naar de lucht zie staren en hoor klagen dat hun duiven weer lang op zich laten wachten en dat hun geduld weer eens op de proef gesteld wordt ...

Gods volk op bedevaart in Averbode
wachtend op een ijsje

Terug naar inhoudstafel

Informatie en interessante weetjes

De oude stedelijke culturen in de tijd van Abraham

door Johan Fevery

Men neemt aan dat Abraham met zijn uitgebreide familie als een nomadische stam vertrok uit **Ur** circa 1800-1500 BC. Zij en de latere schrijvers van Bijbelteksten moeten uiteraard bekend geweest zijn met de culturen en de schriften die in die streken bestonden. In enkele bijdragen, gespreid over verschillende edities, bekijken we eerst welke culturen er toen waren, welke hun verhalen en wetten waren, om daarna naar het historische Israël te kijken en naar haar buurvölkeren.

Deel 1. De oudste steden

De oudste steden zijn ontstaan bij de overgang van een nomadisch (jager-verzamelaar) naar een sedentair bestaan waarbij landbouw en veeteelt de overhand kregen, met het beheer van overstromingsgebieden door middel van kanalen en irrigatie en met het gebruik van werktuigen uit gepolijste steen en aardewerk (gebakken potten). Dat is geleidelijk aan begonnen in wat men het neolithicum of de 'nieuwe steentijd' noemt (begin 11.000 BC, maar vooral vanaf 8000 BC). Later werden ook het wiel en het schrift uitgevonden en uiteindelijk de metaalbewerking (kopertijd), waarmee de overgang naar het bronstijdperk begon (3000-2000 BC). Als we een stad definiëren als een gestructureerde gemeenschap van mensen, die in een omgeving wonen, afgesloten van de omringende natuur, dan zijn veel oude steden gelegen in Mesopotamië (het gebied van Tigris en Eufraat in het huidige Irak), in Anatolië (Oost-Turkije) en in Egypte, maar toch ook in andere continenten. De landbouw verschijnt op meerdere plaatsen in de wereld, onafhankelijk van elkaar en ongeveer gelijktijdig op de gunstigste plaatsen wat betreft klimaat en voedselbronnen.

De belangrijkste kerngebieden waren:

- Het Midden-Oosten: 'de Vruchtbare Sikkal' van Egypte over de Levant, Anatolië naar Mesopotamië, en zich uitbreidend naar de Indusvallei.
- Oost-Azië: Centraal China in de bekken van de Jangtsekiang en de Gele Rivier.
- Het huidige Peru in het Andes-gebergte: de Norte Chico beschaving.
- Midden-Amerika in het huidige Mexico: de Olmeken.

Mogelijk zijn er nog meer kernen geweest zoals Nieuw-Guinea, Centraal-Afrika en oostelijk Noord-Amerika. Waarschijnlijk ook het Amazonebekken in Zuid-Amerika (3000-2000 BC) maar daar zijn weinig gegevens over gekend.

Verschillende steden beroepen er zich op 'de oudste' ter wereld te zijn. Vermelden we:

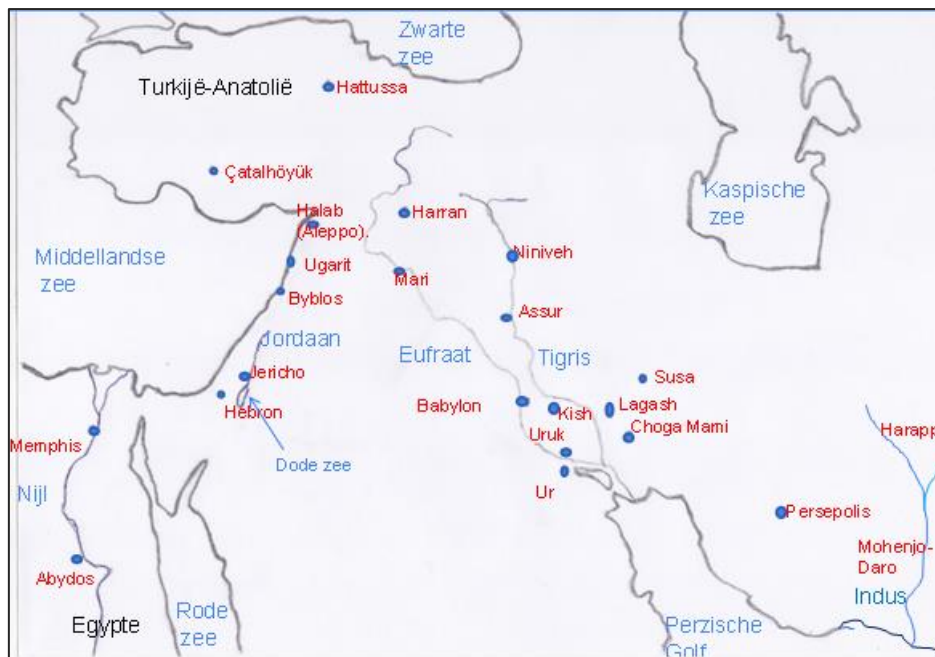
1. De Sumerische beschaving met de stad Uruk en het latere Ur.

Uruk staat geboekstaafd als de oudste stad (5500-4000 BC). Rond 3100 BC woonden er 40.000 mensen (80.000 in de omgeving). De stad behoort tot de Sumer-cultuur. Uruk staat bekend omwille van zijn publieke administratie en zijn ziggurat (traptorentempel) voor de godin Ishtar. Zigguratten waren hoge tempels die het voor mensen mogelijk maakten om zich dicht bij hun god te begeven (cfr de 'Toren van Babel'). 'Ziggurat' betekent 'platform tussen hemel en aarde'. Gilgamesh was de legendarische koning van Uruk die zou geregeerd hebben rond 2700 BC, en naar wie het Gilgamesh epos is genoemd. Al snel ontstonden nog meerdere stadstaten: Eridu (5400-4700 BC), Choga Mami (4700-4600 BC), Lagash, Kisj en Ur.

Ur werd de grootste stad, en uit die omgeving zou Abraham vertrokken zijn. In 2600 BC bouwde

Koning Sargon I van Ur zijn ziggurat. Elke stadstaat werd door een koning bestuurd en de koningen voerden regelmatig oorlog met elkaar. Zij hadden elk hun eigen god en een priesterkaste. De Sumeriërs waren een Semitische bevolkingsgroep (afstammelingen van Sem, een zoon van Noach). Na de ondergang van de Sumeriërs als leidende groep, verschoof de macht iets meer naar het noorden naar de Akkadiërs, dan naar de Kassieten, daarna naar de Assyriërs en later naar de Babyloniërs. Zoals de Nijl, traden ook de Tigris en de Eufraat regelmatig uit hun oevers, waardoor het overstromde land rijke landbouwgrond werd, met de oudste tarwe- en gerstooogsten.

Minder gekend is **Choga Mami**. Het verzorgde de handel met Elam (West-Iran, Susa) en tussen Noord- en Zuid-Mesopotamië en had reeds een irrigatie door een reeks kanalen die dateren van circa 6000 BC, wat intensieve landbouw en domesticatie van dieren toeliet.

2. Het oude Egypte.

De oudste steden waren **Abydos** en **Memphis**, het huidige Mit Rahina, 20 km ten zuiden van Giza-Cairo. Memphis stond onder de bescherming van Ptah, de god van de ambachtslui. Die steden waren de residenties van de eerste farao's van het Oude Koninkrijk Egypte (3000-2000 BC) terwijl Thebe (nu Luxor) met zijn tempel van Karnak, het centrum van de eredienst voor de zonnegod Amun was. De Egyptenaren hadden een 'pantheon', met als voornaamste de kosmische goden: Re of Amon-Re = de zon, Noet = het uitspanse, Geb = de aarde, Amon = de lucht en Hapi = de Nijloverstroming, en daarnaast ook nog een aantal heilige dieren en een ganse reeks met demonen en zelfs vergoddelijkte mensen. Dat pantheon werd door farao Echnaton (= Amenhotep IV, circa 1388-1351 BC) vervangen door een soort monotheïsme waarbij de zonnegod Amon als oppergod werd vervangen door Aton, de zonnescijf als de enige god. Als hogepriester van Aton gold de farao zelf. Hij bouwde ook een nieuwe hoofdstad Achetaton (het huidige Amarna). Na zijn dood werd het oude pantheon hersteld.

3. De Indusvalleicultuur (3300-1700 BC)

De voornaamste steden waren **Harappa** en vooral **Mohenjo-Daro** (2600-1700 BC), in de huidige Sindh provincie, in Pakistan. Mohenjo-Daro werd verlaten rond 1700 BC, maar de site werd herontdekt in 1920. In de bloeiperiode waren er ongeveer 35.000 inwoners. Zij hadden reeds een stedelijk sanitair systeem, met water in verschillende individuele huizen, met badhuizen en met een centrale marktplaats.

4. Zuid-Anatolië

In Zuidoost Turkije werd **Çatalhöyük** (40 km ten zuidoosten van het huidige Konya) opgegraven. Deze plaats was reeds in het neolithicum (7500-6000 BC) bewoond en kende een bloeiperiode omstreeks 2300 BC. Er woonden ruim 8000 mensen in meer dan 240 aaneengesloten en vrijwel identieke huizen voor 5 tot 10 personen, met een gat in het dak waar een ladder onder stond. Transport gebeurde via de daken, die functioneerden als straten. De overledenen werden in de woningen begraven. De beschilderingen en reliëfs, in rood of zwart, toonden geometrische figuren, alsook afdrukken van handen en afbeeldingen van wilde dieren. Het gebied bestond uit een steppe met gras, papyrus en laag struikgewas en moerassige gedeelten met verscheidene rivieren. Er was een doorlopende bron van voedsel zoals vissen en eieren van watervogels, en ook bouwmaterialen zoals riet, gips en klei. De gemeenschap leefde blijkbaar vrij egalitair omdat er geen echte koningshuizen gevonden werden, en vrouwen en mannen hadden gelijke rechten. Ze kweekten tarwe en gerst, groenten en fruit, dreven handel met bewoners van de Middellandse Zee kust, en vervaardigden instrumenten uit obsidiaan (een vulkaangesteente). Men denkt dat de gemeenschap stilaan tenietging omdat het klimaat veranderde waardoor de moerasgebieden uitdroogden.

Çatalhöyük

Rijk der Hittieten

5. Noord-Anatolië

Hattusa was de hoofdstad van het Rijk der Hittieten (1600-1200 BC).

Rond 5000 BC had een oude bevolkingsgroep van niet-Indo-Europese origine, de Hattianen, een verzamelplaats opgericht op een heuvel ter hoogte van het huidige Büyükkale. Een andere volksstam de Hittieten (Indo-Europeanen), nam geleidelijk aan hun plaats in en ontwikkelden de stad tot Hattusa die in de bloeiperiode vanaf 1600 BC een populatie kende van ongeveer 40.000 inwoners. Een opeenvolging van minstens 27 koningen zijn bij naam gekend. Ze dreven vooral handel met de Assyriërs en met de Zeevolken, en lagen dikwijls in conflict met Egypte dat naar het noorden oprukte. Beroemd is de slag bij Kadesh (aan de Orontes rivier) rond 1274 BC waarbij de Hittietenkoning Muwatalli II verslagen werd door de legers van Ramses II (Nieuwe Koninkrijk van Egypte) tijdens zijn Tweede Syrische campagne. Er waren naar schatting 5000 strijdwapens betrokken. Deze slag wordt voorgesteld in de Egyptische tempel van Abu Simbel, met veel inscripties en met een geschreven vredesovereenkomst. Mogelijk is er een verwantschap tussen de Hittieten en de neolithische bewoners van Çatalhöyük dat ongeveer 185 km ten zuiden van Hattusa lag. Het grote Hittitisch Koninkrijk ging rond 1200 BC stilaan ten onder door klimatologische omstandigheden en door interne twisten, en viel uiteen in verschillende onafhankelijke kleinere stadstaten, die een onderdeel van Aram (Syrië) en van Assyrië werden. De Hittieten spraken Luwisch, een Indo-Europese taal, geschreven in Akkadisch spijkerschrift, dat alleen in Syrië werd teruggevonden. Uit de oorspronkelijke Hattische religie zijn namen van godinnen overgeleverd en ook de grote zonnegodin Arinna, die dikwijls eenvoudig als 'de Troon' wordt aangeduid, een titel die overeenkomt met vroege verwijzingen naar Isis in het Oude Egypte.

Gebeurtenissen & steden							Bijbelteksten <i>spelen zich af in deze tijd*</i>
<u>Jaar (BC)</u>	<u>Kanaän</u>	<u>Egypte</u>	<u>Syrio-Palestina</u> <u>Levant</u>	<u>Anatolië</u>	<u>Mesopotamië</u>	<u>Iran</u>	
8000 - 6000			Jericho	Çatalhöyük			
6000 - 5000		Abydos; Memphis			Ubaid cultuur		
5000 - 4000		Fayum	Byblos		Samarra cultuur	Susa I	
4000 - 3000					Sumer Uruk		
3000 - 2000		Oude Koninkrijk		Troje	Sumer Ur		
2000 - 1500		Midden Rijk	Ugarit (alfabetisch schrift)	Hittieten Rijk Hattusa	Akkadia cultuur Ur ~1770 De Wet van Hammurabi	Susa II	
1550 - 1200		Nieuwe Koninkrijk			Babylonia	Elamit. Koninkrijk	
~1000	Feniciërs, Kanaänieten	Late periode		Frygiërs		Elamieten	
1500 - 1025	Het Oude Israël	1674 Hyksos veroveren Egypte			Kassieten in Babylonië tot 1155		
		1482 Egypte verslaat Hyksos, veroverd Palestina					
		1375 Amarna brieven	1274 Slag bij Qadesh				
		1284 Ramses II verdrag Hittieten					Exodus
		1230 Mernepteh: vermelding Israël	~1200 Invasie van Zeevolken				Leviticus, Numeri, Deuto, Joshua
1025 - 720	Koninkrijken				Assyrië		Rechters, Samuel, Kronieken, Koningen
	Israël (N) en Judea (Z)						Amos, Hosea, Jesaja, Micah
720 - 587	Assyriërs: Val Samaria 722						Jeremia, Zethaniah, Nahum, Habakuk
587 - 538	Val Jerusalem en Babylonische ballingschap				Babylonië: Nebuchanezzar		Ezechiël

* spelen zich volgens de Bijbelverhalen af in deze tijdsperiode maar werden veel later geschreven (na 720 BC en veelal na 538 BC).

6. Kanaän

Jericho behoort tot de oudste, bewoonde steden, en ligt meer dan 250 meter onder de zeespiegel. De naam is waarschijnlijk afgeleid van het vroeg-Semitische woord 'Yareah' dat 'maan' betekent, omdat de stad een centrum was voor de aanbidding van de maangodin. Uit archeologisch onderzoek blijkt dat er in Jericho sporen zijn van een 20-tal opeenvolgende nederzettingen vanaf 9000 BC, met verschillende tussenperiodes van ongeveer 1000 jaar waarbij de site verlaten leek. Dat was veelal het gevolg van aardbevingen die de streek verwoestten. De plaats was erg gegeerd omwille van de nabije bronnen. Rond 8000 BC waren er mogelijk een 40-tal huizen. De plaats werd omwijd door een stenen muur van 3,6 meter hoog als bescherming tegen de uit het gebergte neerkomende waterstromen. De populatie varieerde tussen 300 en 3000 personen. Irrigatie zorgde voor het cultiveren van gewassen. Later doofde de activiteit geleidelijk aan uit. In 2600 BC kwamen er nieuwe constructies bij door aangekomen Amorieten, en in 1900 BC werd de site overgenomen door Kanaänieten, met een belangrijke urbanisatie tussen 1700 en 1600 BC. Rond 1573 BC werd Jericho grondig verwoest door een grote aardbeving, waarna brand uitbrak. Volgens het Oude Testament werd Jericho rond 1400 BC aangevallen door de Israëlieten onder leiding van Joshua. Voor 'The Battle of Jericho' zijn echter geen archeologische bewijzen gevonden, en vermoedelijk kwamen 'the walls tumbling down' als gevolg van een aardbeving en een daaropvolgende brand. Veel archeologen vermoeden dat de Israëlieten zich daar gevestigd hebben in een periode waarbij de site omzeggens verlaten was. Het Bijbelverhaal werd veel later geschreven (na 722 BC en vooral rond 538 BC door Ezra) en werd wellicht wat opgesmukt.

7. Knossos hoofdstad van Minoïsch Kreta

De Minoïsche beschaving bloeit tussen 3500 en 1200 BC, maar op Kreta was er reeds een landbouwgemeenschap omstreeks 7000 BC. Een vergelijkende DNA-studie toonde aan dat de stichtingsbevolking vanuit Anatolië en de Levant kwam. (Anatolië wordt ook genoemd als de plaats waarvan de Etrusken mogelijk afkomstig zijn.) Rond 3200 BC kwamen er handelscentra, en een stedelijke civilisatie begon rond 2000 BC. In de loop van duizenden jaren waren er Hattiërs (2500 BC) en Hettieten (2000 BC) aangekomen, later gevolgd door Arameeërs, Assyriërs en finaal Grieken. De Kretenzers waren landbouwers en vissers. Gezien hun vele natuurlijke havens, hadden zij uitgebreide handelsconnecties met het Oude Koninkrijk Egypte, met Cyprus (koper), Kanaän, Anatolië en met de Zeevolken (Feniciërs en Filistijnen). De Minoërs (met hun mythische koning Minos), bouwden circa 2000 BC tot 3 verdiepingen hoge paleizen, in Knossos, Phaistos, Malia en Zakros. Die paleizen speelden een economische rol als centrale administratie die de stockage en handel van olie, wijn, graan, metalen en ceramiek bewaakte. Omstreeks 1700 BC was er een grote disruptie vermoedelijk ten gevolge van een aardbeving (of van een nieuwe invasie vanuit Anatolië). De paleizen werden deels verwoest, maar werden terug opgebouwd. Daarna volgde een bloeiperiode, maar rond 1600 BC deed zich een nieuwe catastrofe voor, vermoedelijk veroorzaakt door een eruptie van de vulkaan Thera op het eiland Santorini. Vanaf 1550 tot 1200 BC ging de Minoïsche beschaving traag achteruit, wellicht door de combinatie van een nieuwe Thera vulkaanuitbarsting, aardbevingen en mogelijk ook door invasies vanuit het Griekse vasteland (Mykene). Van de religie van de Minoërs is weinig bekend. Er zijn veel afbeeldingen van stieren en vruchtbaarheidsgodinnen met slangen: men vermoedt dat het vooral om een natuurgodsdienst ging. De Minoïsche cultuur werd opgevolgd door de **Myceense of Helladische (of Achaeïsche) beschaving** vanuit de Peloponnesos. Veel van de Griekse sages en mythen stammen uit deze periode (o.a. Homeros).

Buiten het Midden-Oosten waren er nog enkele oude, stedelijke beschavingen, zoals de **Norte Chico beschaving** (3500-1800 BC) in Noord-Peru met **Huarucangau** en later **Caral** als belangrijkste steden. Zij cultiveerden katoen en waren handig in het spinnen ervan. Zij bouwden de oudste piramiden in de wereld, hadden een gecentraliseerd bestuur met stapelplaatsen voor het katoen, een tempelcomplex, paleizen en residentiële gebouwen en opmerkelijke irrigatiekanalen. De **Olmeken** (huidige Mexico) (1600-400 BC) hadden een stedelijke urbanisatie in een noord-zuid as (met kolossale hoofden aan in- en uitgang). Eerst was **Tenochtitlan (San Lorenzo)** de hoofdstad en later **La Venta** (met een bevolking van 18.000 mensen in 900 BC). Er stonden rode paleizen, een zeer grote piramide (met mozaïeken en offermotieven) en kleinere piramiden op andere plaatsen. Er bestond een blijkbaar religieus georganiseerde maatschappij met priesterkaste en centra. Het ging om een natuurgodsdienst met de klemtoon op aarde, lucht (op bergen) en water (in grotten) en met half-mens/half-dier symbolen (jaguars, arenden, krokodillen, slangen en haaien), zoals gevonden in rotstekeningen.

In **China** kwamen de eerste steden tot stand in centraal China rond 1700 BC onder de Shang dynastie (ca. 1700 tot 1048 BC), de eerste dynastie van de geschreven Chinese geschiedenis.

Bronnen

De Wereld van de Bijbel. Van den Born et al. Uitgeverij Het spectrum MCMLVII
Atlas van de Wereldgeschiedenis. John Haywood. Davidsfonds
The Times Atlas of the Bible
The Ancient World. Hamlyn ed.
The World Atlas of Archeology
World History Encyclopedia
Wikipedia English edition
André Parrot. Sumer. Eds Gallimard

Terug naar inhoudstafel

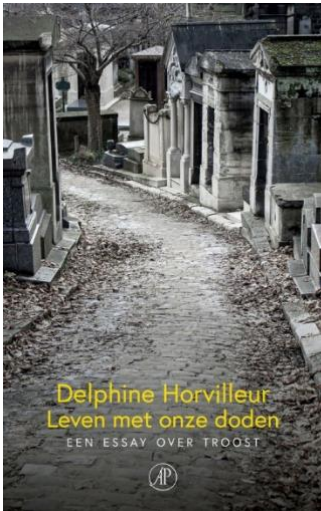

Boekbespreking: *Leven met onze doden* - Delphine Horvilleur

door Jacques Perquy

Dankzij een recensie in Tertio las ik de Nederlandse vertaling van *Vivre avec nos morts. Petit traité de consolation*, geschreven door een Franse, vrouwelijke rabbijn. In het boek beschrijft de auteur 11 uitvaarten die aanleiding geven tot uitweidingen over erg relevante onderwerpen.

Het is om meerdere redenen bijzonder boeiende lectuur die ik dan ook erg aanbeveel o.m. voor al wie met de dood wordt geconfronteerd, hetzij in eigen leven of als begeleider van andermans rouw. Maar ook omdat je er inzichten van opsteekt over het Joodse denken en doen en over universele gevoelens van rouw bij het verlies van geliefden.

Zo leerde ik er Aramese begrippen kennen als 'abracadabra' (= doen zoals gezegd: een realiteit scheppen die er niet was). Overigens wordt de 'kaddish' (= dankzegging bij het graf) in het Aramees uitgesproken *omdat dit de enige taal is die de engelen (die als boodschapper fungeren) niet begrijpen zodat dit gebed rechtstreeks (en dus sneller) naar de Eeuwige opstijgt.*

Daarnaast komen ook veel Hebreeuwse begrippen aan bod. Die laten een andere denkwereld zien, zoals 'haïm' voor begraafplaats maar 'huis van de levenden' betekent of 'kor' die letterlijk 'mand' betekent maar waarmee 'met elkaar verbonden generaties' worden omschreven. Een uitvaartplechtigheid dient dan ook om mogelijke scheuren in de mand te herstellen door het aanbrengen van traditionele woorden die van generatie op generatie werden doorgegeven.

Een cruciaal begrip in dit boek is 'sjeoel'. In de Thora wordt er gewag van gemaakt als de plaats waarnaar de gestorvenen zouden afdalen. *De stam van het woord sjeoel betekent letterlijk 'de vraag'. Je zou het dus zo kunnen zeggen: na onze dood dalen we allemaal af in de vraag, en laten we de anderen achter zonder antwoord. Daar moet je het maar mee doen.* (p.116)

Verder staat te lezen dat er in de Joodse gemeenschap vele opvattingen bestaan of er al dan niet leven is na de dood (dus niet enkel tussen de Sadduceeën en Farizeeën) en of het dan gaat over een individuele opstanding na de dood dan wel als een collectieve aangelegenheid bij het einde der tijden. De kerngedachte is wel dat niemand daarover uitsluitsel kan geven.

De verhalen over concrete mensen maken het boek erg herkenbaar. *"Moet ik nu naar boven of naar beneden kijken?"* vraagt een 11-jarig kind, wiens broer begraven zal worden: *"Mijn ouders zeggen dat hij naar de hemel gaat, maar ze steken hem morgen onder de grond."* (p.112)

Heel herkenbaar is ook haar commentaar over de onhandigheid van mensen die hun medeleven komen betuigen of de forse uitspraak dat je je eigen uitvaart niet moet willen regisseren.

Horvilleur beschrijft met veel humor een aantal (wrange) jodenmoppen o.m. over hun relatie met de Eeuwige, maar ze gebruikt ook leuke beeldspraak o.m. over legoblokjes. *Waarom het lego-universum van generatie op generatie zo'n fascinatie oproept? Ik bedacht dat die figuurtjes uiteindelijk iets beloofden wat het leven nooit waar kan maken: de mogelijkheid om zich naar believen vast te hechten of pijnloos los te maken, te scheiden zonder beschadiging, zonder zichtbare breuken of scheuren.*

Tenslotte nog dit: je leest er over zinvolle rituelen, over de rol van een (leken-)rabbijn, over het laïcisme, het atheïsme bij de Joden, een originele duiding van enkele Bijbelverhalen, de tragiek van de dood van een kind ...

'Verplichte lectuur' heette dit vroeger op school.

Terug naar inhoudstafel

Amnesty International - dank van de Schrijfmarathon-organisatoren

aangebracht door Rika Van Kersschaever Velen namen in december 2022 deel aan de Schrijfmarathon. Bedankt voor jouw inzet! Door vele supporters zoals jij verzamelden we maar liefst:

- 22.932 brieven
- 9.213 kaartjes
- 66.823 petitie-handtekeningen

Niet alleen in Vlaanderen kwamen we in actie.

Met de bijdrage van Amnesty-supporters wereldwijd komen we aan 5.320.261 schrijfactivaties!

De kaartjes bieden steun aan Dorgelesse, Nasser, Aleksandra en alle andere mensen voor wie we schreven.

Als dank maakte Aleksandra in de gevangenis in Rusland een tekening voor jou (en alle Amnesty-activisten):

Jouw brief en handtekening vergroten de druk op machthebbers. Zo krijgen we mensen vrij die onterecht vastzitten en komt er verandering voor mensen van wie de rechten op een andere manier geschonden zijn.

Voor Chow Hang-tung uit Hongkong en Mariana Sepúlveda uit Paraguay is er al beweging in de goede richting. Lees meer over Chow en Mariana [via deze link](#).

Grote gebeurtenissen zoals een vrijlating kan je ook lezen in onze nieuwsbrief en op onze sociale media.

Terug naar inhoudstafel

De H Geest brengt leven in de brouwerij

door Mark Cornelis

Onze tijd is in beweging. Het is dan toch normaal dat ook de Kerk - als instelling en als gemeenschap - in beweging is. Ware dit niet het geval (zoals het helaas gedurende vele jaren gebeurd is), dan hoeven we ons echt ongerust te maken. Immers, waar 'leven' is, moet er 'beweging' zijn. Dat is ook waar voor het 'leven' van de Kerk. Leven is bewegen, groeien, veranderen. Er is in het leven van onze hedendaagse Kerk heel wat in beweging. Goddank! Dat is juist een teken dat ze leeft en dat Gods Geest in haar werkzaam is.

“De wereld loopt vol gedoopten en gevormden, maar waar is de H. Geest?” vroeg paus Johannes XXIII zich af en uit die vraag rees bij hem de beslissing om de Kerk aan te passen aan de noden van deze tijd, zijn *‘aggiornamento’*. En we hebben de H. Geest aan het werk kunnen zien tijdens het Tweede Vaticaans Concilie te Rome. Dat werk gaat nog steeds verder in alle hoeken van de wereld en heeft reeds vernieuwing gebracht, maar er is nog zeer veel te doen.

De woorden, die de H. Schrift gebruikt om de H. Geest aan te duiden, betekenen tegelijk verschillende levendige dingen: vurige tongen, vuur, trilling van de lucht, adem, wind, storm. De H. Geest is dus geen windstilte of stilstand. Integendeel! Hij is beweging en beroering en *‘waait waar hij wil’*. En het ergste dat de Kerk kan overkomen is die Geest aan banden te willen leggen; want dat is *‘een zonde tegen de H. Geest’*. *‘De H. Geest brengt leven in de brouwerij’*.

Hier moet ik denken aan het scheppingsverhaal (Gen 2, 7). De mens is nog maar pas gevormd uit klei en lag daar nog levenloos op de grond. Maar toen blies God in een ademstoot Zijn eigen levendmakende Geest in de neusgaten van de mens. En de mens stond op en was er. Een prachtig verhaal om duidelijk te maken dat de Geest de overgang verwekt van dood naar leven, van berusting naar verwachting en inzet, van apathie naar geloof en hoop. Daarom ook mogen mensen, die die Geest te pakken hebben, niet *‘bij de pakken blijven zitten’*. Zij lopen niet voor niets *‘met de levensadem van God in de neusgaten’*. Zo presenteert zich de H. Geest als *‘God zelf werkzaam in mensenlevens’*.

Dat is ook wat zich heeft voorgedaan in het gebeuren van de uitstorting van de Geest op die eerste Pinksterdag (Hand 2, 1-13). De leerlingen van Jezus waren toen samen als bange mensen want hun Meester was nog niet lang geleden gekruisigd, gestorven en begraven. Feit is in elk geval dat die bange leerlingen plots totaal veranderd zijn. *‘Zij werden allen vervuld van de H. Geest’*, aldus het verhaal en zij verlaten *‘het huis waar zij gezeten waren’*. Zij verheffen hun stem en *‘spreken van Gods grote daden’*. Vrijmoedig en niet meer bevreesd getuigen zij nu dat Jezus verrezen is en leeft.

Ja, zo is de H. Geest! Hij kan plots ergens opduiken, waar je het niet verwacht. Wie had Hem trouwens verwacht achter sommige heiligen en achter zovele gewone mensen midden onder ons? Immers, ook vandaag nog worden mensen geïnspireerd door Gods Geest en zetten zij zich *‘be-geest-erd’* in voor Zijn Rijk van liefde en vrede. Het zijn maar gewone mensen, zoals jij en ik, die proberen te leven met de *‘GEESTdrift’* van God. Hij is er: de H. Geest! *‘De H. Geest brengt leven in de brouwerij’*.

Om het met Huub Oosterhuis te zeggen: *‘De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt, in al wat groeit en leeft zijn adem uitgezaaid’*. Maar je moet heel goed toekijken. Het is als met bomen langs de vaart of langs de weg. Als er wind is, kan je aan de bomen zien vanuit welke richting de wind waait. Dan staan ze allemaal in dezelfde richting gebogen.

Wel, ik wens je dat het aan jouw manier van leven te zien is dat je de wind van de H. Geest opvangt. Ik wens je dat men in jou de vruchten van de H. Geest herkent: *‘liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid en ingetogenheid’* (Gal 5, 22-23a).

Dan wordt het Pinksteren alle dagen van jouw leven!

Dit is een fragment uit ‘INSPIRATIE & BEZINNING in homilieën voor vandaag’. Het boek bevat 20 verschillende thema’s en is verkrijgbaar bij Mark Cornelis, Minderbroedersstraat 9/0201 te 3000 Leuven of via 016-796305 of cornelis.mark@telenet.be aan slechts 14 euro verzending inbegrepen.

Terug naar inhoudstafel

Preekcursus 2023-2024

aangebracht door Jan Degraeuwe

PREEKCURSUS 2023-2024

een initiatief van de D(ominicaanse) F(amilie)V(laanderen)

8 zaterdagen van 10 tot 16 uur

Plaats: Klooster Dominicanen - Renaissancelaan 40 - 100 Brussel

30 september 2023	voormiddag	Welkom en kennismaking	
		Hoe maak ik een preek	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
		Het Liturgisch jaar	Annemie Deckers
	namiddag	Dictie	Maarten Van Rompaey
28 oktober 2023	voormiddag	Godsbeelden	Marcel Braekers
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
2 december 2023	voormiddag	Sacramenten, rituelen en zang	Bernard de Cock
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
13 januari 2024	voormiddag	De relatie tussen O.T. en N.T.	Antoinette Van Mossevelde
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
		Dictie	Maarten Van Rompaey
24 februari 2024	voormiddag	De evangelies	Marie-Ann De Cocker
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
23 maart 2024	voormiddag	De evangelist Marcus	Ignace D'Hert
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
27 april 2024	voormiddag	Het Jezusbeeld bij de evangelisten	Patrick Lens
	namiddag	Preekoefeningen	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde
1 juni 2024	voormiddag	Voorgaan bij uitvaarten	Bernard de Cock
	namiddag	Oefeningen en evaluatie	Bernard de Cock Antoinette Van Mossevelde

Je schrijft in voor de hele cursus, niet voor enkele items.

Geïnteresseerden kunnen ook enkel het voormiddagprogramma volgen.

Inschrijven via mail bij

Annemie Deckers

DominicaanseLekenVlaanderen@gmail.com

0477 36 30 32

Prijs van de cursus (inclusief soep): 240 euro - enkel voormiddagprogramma: 160 euro.

Je inschrijving is definitief na overschrijving van het gevraagde bedrag op

rekeningnummer BE51 7380 1673 6562 van de Dominicaanse familie voor 2 september 2023.

Terug naar inhoudstafel

Expo TRIBUS

aangebracht door Jacqueline De Bruyn

Samen met twee vrienden-kunstenaars werd Willy Peeters uitgenodigd om de tentoonstelling TRIBUS en het 5-jarig bestaan van galerij Artisjok vorm te geven.

Deze tripel tentoonstelling vindt plaats op een mooie locatie in Lier, Wolfslei 3 en is open van 27 mei tot en met 18 juni 2023 op do, vrij, zat, zon van 14 tot 18 uur.

GALERIJ ARTISJOK stelt voor

5 TRIBUS

WILLY PEETERS
HUBERT MINNEBO
JEF VAN GRIEKEN

27 MEI - 18 JUNI 2023
DO: VRIJ, ZAT, ZON VAN 14U TOT 18U

WOLFSLEI 3 - 2500 LIER
WWW.GALERIJARTISJOK.BE

Lier

BEELGIUM info

Carrefour express

Cockaert
copyservice

Terug naar inhoudstafel

20 km door Brussel 2023

aangebracht door Rika Van Kersschaever Op 28 mei vond de jaarlijkse loopwedstrijd 20 km door Brussel plaats. Het was te warm om te lopen, maar ideaal weer voor de wandelaars! Die schijnen definitief hun intrede te hebben gemaakt op het parcours van de 20 km.

Het was een zeer drukke editie met meer dan 40.000 deelnemers en wat werkpuntjes voor de organisatie rond drankbedeling en circulatie op het terrein, maar daar zullen ze vast en zeker tegen volgend jaar een passende oplossing voor vinden. Hoe dan ook heeft iedereen ten volle de sfeer in en rond Brussel kunnen opsnuiven door de vele bandjes, enthousiaste supporters en de amicale sfeer langsheen het hele traject.

Het was voor ons ook bijzonder fijn om met [Dertiende Ster](#) opnieuw deel te kunnen nemen . Volgend jaar zijn we terug van de partij. We zullen je op de hoogte houden en hopen dat je terug wil aansluiten bij het team van Dertiende Ster.

Dit jaar hebben we met ons team van Dertiende Ster maar liefst 19.300 euro ingezameld! Dit fenomenale bedrag draagt bij tot de continuïteit voor onze shelters het komende jaar. Weet dat we met 12.500 euro één volledige shelter met 17 kinderen kunnen financieren voor een heel jaar. Dit komt neer op 735 euro per kind voor één jaar ofwel 2 euro per kind en per dag. Met 'onze' 20 km kunnen we dus 26 kinderen van [Yenege Tesfa](#) een heel jaar een veilige thuis en onderwijs aanbieden.

Mensen van Filosofenfontein droegen 410 euro bij. Iedereen die een gift deed vanaf 40 euro krijgt een fiscaal attest toegezonden in het voorjaar van 2024.

Ontzettend veel dank voor je inzet en steun!

Terug naar inhoudstafel

En tot slot

Hope

door Emily Dickinson

Foto: [Ecomare Texel](#)

HOPE is the thing with feathers
That perches in the soul,
And sings the tune without the words,
And never stops at all,

And sweetest in the gale is heard;
And sore must be the storm
That could abash the little bird
That kept so many warm.

I've heard it in the chilliest land,
And on the strangest sea;
Yet, never, in extremity,
It asked a crumb of me.

HOOP is het ding met veren
Dat in de ziel neerstrijkt,
Het deuntje zonder de woorden zingt,
En 't zingen nooit meer stopt,

En 't zoetst in de storm wordt gehoord;
En pijnlijk moet zijn de storm
Die 't vogeltje zou beschamen
Dat zovelen warmte gaf.

Ik hoorde het in het koudste land,
En op de vreemdste zee;
Toch, nooit, tot het uiterste,
Vroeg het een kruimeltje van mij.